

Art nouveau met Henri Jacobs

Henri Jacobs is een wat vergeten architect. Ten onrechte, want na Victor Horta en Henri Vandevelde, behoort hij zeker tot de top van de art-nouveau-architecten. Hoog tijd voor een eerherstel, want ook in onze gemeente zijn minstens negen bouwwerken van zijn hand terug te vinden.

VADERS ZOON

Henri Jacobs wordt geboren op 3 december 1864 in Sint-Joost-ten-Node als zoon van een onderwijsinspecteur. Een niet onbelangrijke factor in zijn leven, want Jacobs zal zich ontwikkelen als grote scholenbouwer. Maar zijn eerste jaren worden gedomineerd door de realisatie van arbeiderswoningen. Tussendoor, in 1894, tekent hij de plannen voor de nieuwe parochiekerk van Ruisbroek. Twee jaar later mag hij in de gemeente ook de nieuwe pastorie ontwerpen, vandaag huist hier vzw De Poel, en de gemeenteschool in de Kerkstraat waar we nu het gemeentelijk kinderdagverblijf De Boomhut vinden.

In Brussel krijgt hij stilaan ook meer opdrachten voor particuliere woningen. Daar kan hij vaker zijn liefde voor art nouveau in kwijt. Een mooi voorbeeld is zijn eigen woning in Schaarbeek.

1905

In 1905 keert hij terug naar Ruisbroek om er een meisjesschool met onderwijzerswoning te ontwerpen in de Schoolstraat. In september 1908 wordt de basis-school Wegwijzer ingehuldigd. Misschien is het meest typische art-nouveau-element de prachtige, verfijnde stalen trap in de school. Voor de rest is zijn architectuur die hij in de dorpen toepast eenvoudig in vergelijking met zijn Brusselse realisaties. De stijlbreuk tussen hoofdstad en platteland kan je zowat in al zijn ontwerpen doortrekken.

Gemeentelijke basisschool Wegwijzer

In het ontwerp van Wegwijzer herken je veel stijlelementen die in zijn 'plattelandsarchitectuur' terugkomen, zoals het spel met gekleurde bakstenen en afgeronde ramen. In de fijne details zoals de lichtgekrulde stijlen tussen de ramen, wordt de liefde voor art nouveau weer zichtbaar. We noemden Jacobs al de grote scholenbouwer. In Sint-Pieters-Leeuw tekende hij voor de bouw of renovatie van een nooit uitgevoerd schoolproject en maar liefst 5 scholen. Denk maar aan Den oude Top, Wegwijzer en de gebouwen waar we vandaag de kunstacademie en de kinderdagverblijven De Boomhut en Het Welpennest vinden.

De trap in Wegwijzer is ontworpen in typische art-nouveaustijl.

Den oude Top

Begraafplaats in Ruisbroek

Begraafplaatsen

Verder waagt Henri zich ook aan het ontwerpen van begraafplaatsen zoals deze aan de Groot Bijgaardenstraat in Ruisbroek. Links en rechts van de ingangspoort plaatste hij twee dienstgebouwen waaronder het dodenhuis. Deze werden in 1893 opgericht.

Smaak naar meer art nouveau? Kom dan zeker naar de inleidende lezing van Brussel-kenner Roel Jacobs. Hij vertelt je op 7 februari alles over de prachtige art-nouveauhuizen en het Brussel van de Belle Epoque. Daarna neemt Misia je mee naar Parijs in dezelfde periode. Meer info vind je op pg. 6.